

Aure kommune
Postboks 33
6689 AURE

Saksbehandlar, innvalstelefon

Bjarne Otnes, 71 25 85 75

Aure naturreservat Dispensasjon for gjennomføring av utbetringstiltak på og langs Sølemsetervegen

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal viser til søknad av 16.11.2021 om gjennomføring av tiltak på og langs Sølemsetervegen i Aure naturreservat i Aure kommune. Vi viser også til synfaring 05.11.2021.

Søknaden

I samband med utbygging av ny hovudvassleidning til Aure vassverk har Sølemsetervegen vore brukt til transport til anlegget. Etter anleggsperioden er det nødvendig å utbetre skader og gjere vedlikehald på vegen. Arbeida omfattar grøftereinsk, utskifting av stikkrenner inkl. reinsk av enkelte utløp, nedlegging av nye stikkrenner, felling av tre i veg-/grøftekant, mellom anna to furuer, fjerning av stein i veg-/grøftekant, etablering av ein ny møteplass og til sist oppgrusing. Tiltaka er vist i detalj på kart vedlagt søknaden. Overskotsmasser/masser frå grøftereinsk skal fraktast ut av området. Tilførte vegmassar er knust fjell.

Lovgrunnlag

Søknaden er vurdert opp mot gjeldande verneforskrift, fastsett ved kongeleg resolusjon 05.03.2010, sist endra 15.03.2013 (FOR-2010-03-05-334). Etter vernereglane er vegetasjonen, også døde tre og buskar, verna mot skade og øydelegging (§ 3.1). Vidare er det forbod mot alle tiltak som kan endre naturmiljøet, m.a. bygging av vegar, drenering og uttak, oppfylling og lagring av masse.

Dei generelle unntaka i § 4 omfattar i punkt 7 vedlikehald av eksisterande vegar vist på vernekartet. Dette inneber at vedlikehald av Sølemsetervegen tilsvarende tilstanden vegen hadde på vernetidspunktet ikkje treng dispensasjon. Tiltak ut over dette må ha dispensasjon.

Statsforvaltaren kan gi dispensasjon frå verneforskrifta dersom det ikkje strir mot verneformålet og ikkje påverkar verneverdiane nemneverdig, jf. § 48 i naturmangfaldlova (nml).

Søknaden må også vurderast etter prinsippa i naturmangfaldlova §§ 8-12, jf. § 7. Prinsippa omfattar vurdering av kunnskapsgrunnlag (§ 8), føre-var-omsyn (§ 9), samla belastning (§ 10), kostnader for å hindre skade på naturmangfald (§ 11) og miljøforsvarleg teknikk/driftsmetode (§ 12).

Statsforvaltaren si vurdering

Som vist under lovgrunnlag ovanfor treng tiltak utover ordinært vedlikehald dispensasjon. Av dei tiltaka som inngår i søknaden omfattar dette nedlegging av nye stikkrenner, forlenging av eksisterande stikkrenner eller grøfteutløp, fjerning av stein i veg-/grøftekant og etablering av ny møteplass. I tillegg vil grøftereinsk ut over grøftedjupne/-breidde frå før vernetidspunktet vere omfatta. Å skilje nøye mellom kva som formelt treng dispensasjon og ikkje er vanskeleg. Dette gjeld også felling av tre og oppslag i veg/grøftekant og fjerning av kvist som heng inn over vegbana.

Eit vesentleg element i vurderinga av saka er også at store delar av vegen har fått tilført forsterkingsmassar i parti med dårleg bereevne i anleggsperioden. Når også utbetringa som no står for tur er gjennomført vil Sølemsetervegen difor vere i betre stand enn tidlegare. Vi finn det difor rett å handsame søknaden samla, og fatte vedtak som omfattar alle tiltaka i søknaden.

Formålet med landskapsvernområdet er å ta vare på eit eigenarta, vakkert og internasjonalt verneverdig natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfald som pregar området. Furu er det dominerande treslaget, og skogen har fått utvikle seg fritt over lang tid. Nokre av dei eldste furutrea nærmar seg 300 år. Tilsvarande lite påverka furuskog er sjeldan å finne på Nordvestlandet.

Dei viktigaste elementa i saka er å sikre at dreneringstilhøva ikkje blir endra til mein for vegetasjonen og anna biologisk mangfald langs vegen, og at det ikkje blir gjort inngrep som fjernar eller skadar meir enn nødvendig av furutrea som står inn til vegen. Lauvoppslag på veg-/grøftekant er mindre viktig å ta vare på. Unntaket her er osp, men det vart ikkje observert langs vegen. I tillegg er det avgjerande at det ikkje blir introdusert framande artar med tilførte grusmassar.

Statsforvaltaren var på synfaring saman med kommunen, veglaget og entreprenør 05.11.2021. Det første vi vil kommentere frå synfaringa er disponering av overskotsmassar/grøftereinsk. På kartskissa som ligg ved søknaden er nokre referatpunkt frå synfaringa sett opp i ei ramme på første side. Eitt av desse er at masser frå grøftereinsk kan planerast ut i terrenget. På synfaringa var vi opne for dette, men kom seinare til at massane må fraktast ut av reservatet, jf. e-post 08.11.2021. Aure kommune har tatt dette til etterretning i den skriftlege søknaden, og vi legg det til grunn for vurderinga.

Å reinske grøfter og grøfteutløp vil naturleg nok auke dreneringseffekten langs vegen samanlikna med dagens situasjon. Det er vanskeleg å bedømme djupna på grøftene, men gitt at breidda ikkje blir auka legg vi til grunn at grøftene etter reinsk vil få eit tverrsnitt som samsvarar grovt sett med situasjonen då vegen vart bygd. Nye stikkrenner kan også endre dreneringsforholda, men dei punkta som vart identifisert på synfaringa er vi innforstått med er naudsynt for å sikre vegen mot skader og redusere behovet for framtidig vedlikehald. I det vesentlege vurderer vi også effekten på tilgrensande område som marginal. Nokre større enkeltstein må også fjernast. Dette er anten stein som blokkerer grøft, eller er på veg til å rase ned i grøfta ovanfrå. Vi har ikkje vesentlege merknader til dette.

Det vart peika på to furutre som bør fjernast då dei vaks inn i vegkroppen og sto utsett til. Desse vil i så fall bli felt og kvista og kappa opp i 1,5-2 meter lengder som så får ligge att i terrenget. Etter Statsforvaltaren si vurdering er det av mindre betydning om dei to furutrea blir felt. Ved å bli lagt ned i terrenget bidrar dei som veksestad for organismar som lever på og i død ved. Lauvoppslag og større lauvtre er det ikkje viktig om det blir liggande att eller ikkje. Om virket ikkje blir tatt ut som ved bør også det leggest ned i passe lengder.

Det siste tiltaket som må vurderast er etablering av møteplass 20-30 meter før pel 1700. Terrenget ligg til rette for å fylle på berelag og toppdekke, og det er ikkje vesentlege naturverdiar som blir berørt. Føresetnaden er at lomma blir plassert som avtala på synfaringa, med tilstrekkeleg avstand til ei furuklynge nærare pel 1700.

Når det gjeld framande artar er tilførte massar knust fjell. Vi reknar risikoen for introduksjon av framande artar i massar som liten. Det blir også stilt vilkår om reingjering av maskiner og utstyr som skal brukast i utbetningsarbeida.

Oppsummert meiner Statsforvaltaren tiltaka kan gjennomførast utan at det strir i mot verneformålet, eller at verneverdiane blir påverka negativt i vesentleg grad ut over det som uansett følgjer av unntaket for vedlikehald av Sølemsetervegen i § 4.7. Med unntak av vedlikehald av Tverrbotnvegen er reservatet elles ikkje utsett for inngrep som påverkar naturforholda i Aure naturreservat så langt vi kjenner til. Vi ser ikkje at tiltaka i søknaden vil bidra til auka negativ belastning på gamal furuskog lokalt, regionalt eller nasjonalt, eller at samla belastning på slike skogar tilseier særskilt restriktiv vurdering av søknaden, jf. nml § 10. Vi ser kunnskapsgrunnlaget som godt (nml § 8), og det er stilt vilkår som skal sikre mot skadeleg påverknad, jf. nml §§ 9, 11 og 12.

Vedtak

Statsforvaltaren gir Aure kommune dispensasjon til å utbetre skader, gjennomføre nødvendig vedlikehald og etablere ein ny møteplass på Sølemsetervegen i Aure naturreservat slik det går fram av søknad av 16.11.2021. Heimel for vedtaket er § 48 i naturmangfaldlova.

Vilkår

- Ved reinsk av grøfter skal breidda ikkje aukast ut over dagens/opphaveleg breidde
- Masser frå grøftereinsk og andre overskotsmassar skal fraktast ut av reservatet og deponerast på lovleg stad godkjent av kommunen.
- Alt av maskiner og utstyr som blir brukt i utbetningsarbeidet skal reingjerast grundig før bruk i reservatet, for å hindre introduksjon av frø eller plantedelar av framande artar. Kravet gjeld også om maskinar/utstyr blir tatt ut av reservatet i løpet av utbetningsperioden.
- Tilførte massar skal vere knust fjell som ikkje har vore handtert eller lagra slik at det kan vere fare for forureining med frø eller plantedelar av framande artar.
- Aure kommune kan haldast ansvarleg for å bekjempe og fjerne ev. framande artar som blir introdusert som følge av arbeidet.
- Felte tre skal kvistast og kappast opp i lengder 1,5-2 meter og leggjast att i terrenget. Lauvtre kan takast ut av reservatet om det er ønskjeleg, t.d. til ved.
- Det skal ikkje brukast kjemiske plantevernmidde i arbeidet.
- Entreprenøren må ha rutinar og utstyr for å hindre og samle opp søl eller akutte utslepp av oljar og drivstoff.
- Statens naturoppsyn skal ha beskjed på tlf. 954 97 879 før arbeidet blir sett i gang.

Anna lovverk

Vi gjer merksam på at vedtaket berre omfattar dispensasjon frå verneforskrifta i medhald av naturmangfaldlova. Nødvendige løyve etter anna lovverk må avklarast med rette myndigheiter.

Klage på vedtaket

Partane i saka eller andre med rettsleg klageinteresse kan klage på vedtaket innan tre veker frå det er mottatt. Klagen må vere grunngitt, og skal sendast til Statsforvaltaren. Miljødirektoratet avgjer klagen dersom Statsforvaltaren opprettheld vedtaket. Reglane om klage på vedtak går fram av kapittel VI i forvaltningslova.

Med helsing

Ulf Lucasen (e.f.)
ass. miljøverndirektør

Bjarne Otnes
fagleiar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Sætervegen veglag v/ Johannes Kalland

Breivikvegen 31

6690

AURE